РЕКОМЕНДАЦІЇ

за результатами роботи круглого столу №4

«Використання цифрових технологій та штучного інтелекту в оцінюванні»

19 листопада 2026 р.

У межах методологічного семінару Національної академії педагогічних наук України «Методологія оцінювання результатів навчання в умовах реалізації державних стандартів загальної середньої освіти» відбувся круглий стіл «**Використання цифрових технологій та штучного інтелекту в оцінюванні**».

Під час круглого столу було розглянуто актуальні питання цифрової трансформації процесів оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) для аналізу навчальних досягнень, використання цифрових освітніх платформ, удосконалення методів оцінювання дослідницьких умінь учнів, а також можливості генеративного штучного інтелекту для підтримки професійної діяльності педагогічних працівників.

Особливу увагу приділено потенціалу систем штучного інтелекту для оцінювання відповідей на тестові завдання відкритого типу, інтеграції інструментів ШІ в освітні платформи, зокрема Google Classroom, Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Perplexity AI та ін.; використанню інтелектуальних технологій у системах оцінювання якості освіти та створенню цифрового STEM-середовища.

За результатами обговорення тем доповідей запропоновано такі **рекомендації**.

1. Щодо вдосконалення методологічних підходів до оцінювання результатів навчання

1.1. Сприяти розвитку сучасних підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти з урахуванням можливостей цифрових технологій і штучного інтелекту, компетентнісного підходу та вимог державних стандартів освіти.

1.2. Розширювати використання тестових завдань відкритого типу, що забезпечують оцінювання не лише предметних знань, а й умінь аналізувати, аргументувати, критично мислити, формулювати висновки та застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

1.3. Досліджувати можливості застосування систем ШІ для попереднього аналізу відповідей на завдання відкритого типу, забезпечуючи прозорість критеріїв оцінювання, перевірку обґрунтованості автоматизованих результатів і визначальну роль учителя в ухваленні підсумкового рішення.

2. Щодо використання цифрових платформ та інструментів штучного інтелекту

2.1. Сприяти педагогічно обґрунтованій інтеграції інструментів штучного інтелекту в цифрові освітні платформи, зокрема Google Classroom, Gemini, Claude, Microsoft Copilot, Perplexity AI та ін. для організації формувального оцінювання, аналізу навчальних результатів і надання учням своєчасного зворотного зв'язку.

2.2. Використовувати цифрові інструменти для створення різнорівневих оцінювальних завдань, аналізу типових помилок, відстеження індивідуального навчального поступу та визначення освітніх потреб здобувачів освіти.

2.3. Розробляти методичні рекомендації щодо ефективного використання генеративного ШІ педагогічними працівниками для підготовки діагностичних матеріалів, критеріїв оцінювання, рубрик, тестових завдань і персоналізованого зворотного зв'язку.

3. Щодо оцінювання якості освіти та розвитку дослідницьких компетентностей учнів

3.1. Активізувати наукові дослідження щодо можливостей використання технологій ШІ в системах внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості освіти, зокрема для опрацювання результатів освітніх вимірювань і виявлення тенденцій у навчальних досягненнях здобувачів освіти.

3.2. Удосконалювати підходи до оцінювання дослідницьких умінь учнів початкової школи із застосуванням цифрових інструментів, орієнтуючись на оцінювання процесу дослідження, умінь спостерігати, висувати припущення, проводити прості досліди, аналізувати результати та формулювати висновки.

3.3. Розвивати використання цифрових технологій і штучного інтелекту в STEM-освіті для організації навчальних досліджень, моделювання, виконання практико орієнтованих завдань та комплексного оцінювання предметних і ключових компетентностей учнів.

4. Щодо професійного розвитку педагогічних працівників

4.1. Передбачити в програмах підвищення кваліфікації педагогічних працівників питання застосування технологій ШІ в оцінюванні результатів навчання, розроблення цифрових оцінювальних матеріалів, інтерпретації результатів автоматизованого аналізу та забезпечення академічної доброчесності.

4.2. Сприяти розвитку цифрової компетентності та компетентності щодо використання штучного інтелекту вчителями, зокрема їхньої здатності критично

оцінювати результати роботи інтелектуальних систем, визначати педагогічну доцільність їх застосування та враховувати можливі ризики.

4.3. Поширювати ефективні практики застосування цифрових технологій і генеративного ШІ в оцінюванні через проведення науково-практичних заходів, вебінарів, майстер-класів і професійних обговорень.

5. Щодо забезпечення відповідального та етичного використання штучного інтелекту

5.1. Дотримуватися принципів об'єктивності, справедливості, прозорості, інклюзивності та недискримінації під час застосування інструментів штучного інтелекту в оцінюванні результатів навчання.

5.2. Забезпечувати захист персональних даних здобувачів освіти, конфіденційність результатів оцінювання та дотримання вимог академічної доброчесності під час роботи з цифровими платформами й системами ШІ.

5.3. Розглядати штучний інтелект насамперед як інструмент підтримки професійної діяльності вчителя, а не як заміну педагогічного оцінювання, зберігаючи за педагогічним працівником відповідальність за інтерпретацію результатів і прийняття відповідних рішень.

6. Щодо подальших наукових досліджень і практичного впровадження

6.1. Рекомендувати науковим установам, закладам вищої та післядипломної педагогічної освіти продовжити дослідження можливостей, обмежень і ризиків використання штучного інтелекту в оцінюванні результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти.

6.2. Сприяти розробленню та апробації методик оцінювання навчальних досягнень із використанням цифрових технологій і штучного інтелекту, передбачаючи перевірку їхньої надійності, валідності, доступності та педагогічної ефективності.

6.3. Розвивати співпрацю між науковцями, педагогічними працівниками, розробниками цифрових освітніх інструментів та управлінцями у сфері освіти з метою створення науково обґрунтованих підходів до впровадження ШІ в освітнє оцінювання.

Підсумки. Учасники круглого столу наголошують на важливості науково обґрунтованого, педагогічно доцільного та відповідального використання цифрових технологій і штучного інтелекту в оцінюванні результатів навчання. Упровадження таких технологій має бути спрямоване на підвищення якості, об'єктивності та прозорості оцінювання, забезпечення індивідуалізації освітнього процесу, підтримку професійної діяльності педагогічних працівників і створення умов для всебічного розвитку здобувачів освіти.